

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 59.080.01 **Březen 2010**

Textilie – Metoda zkoušení ftalátů

ČSN
EN 15777
80 0861

Textiles – Test method for phthalates

Textiles – Méthodes d'essai des phtalates

Textilien – Prüfverfahren für Phthalate

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 15777:2009. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 15777:2009. It was translated by Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Vypracování normy

Zpracovatel: Textilní zkušební ústav, Brno, IČ 00013251, Ing. Jarmila Gabrielová

Technická normalizační komise: TNK 31 Textil

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Soňa Havlů

EVROPSKÁ NORMA EN 15777
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM Srpen 2009

ICS 59.080.01

Textilie – Metoda zkoušení ftalátů

Textiles – Test method for phthalates

Textiles – Méthodes d'essai des phtalates

Textilien – Prüfverfahren für Phthalate

Tato evropská norma byla schválena CEN 2009-07-24.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací dát status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

CEN
Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung
Řídicí centrum: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

© 2009 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky Ref. č.
EN 15777:2009 E
jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska a Švýcarska.

Obsah

Strana

Předmluva 5

Úvod 6

1 Předmět normy 7

2 Termíny a definice 7

3 Příprava zkušebních vzorků 7

4 Zařízení a činidla 7

4.1 Zařízení 7

4.2 Činidla (analytické čistoty) 8

5 Postup zkoušky 8

5.1 Podstata 8

5.2 Činidla (standardní roztoky) 8

5.3 Extrakce ftalátů 8

5.4 Výpočet výsledků 9

6 Protokol o zkoušce 9

Příloha A (normativní) Výpočty 10

A.1 Celoplošná úprava 10

A.2 Místní úprava 10

Příloha B (informativní) Vhodný přístroj pro provádění plynové chromatografie – hmotnostní spektrometrie (GC-MS),
postup a údaje o přesnosti při stanovení ftalátových plastifikátorů [3] 12

Bibliografie 13

Předmluva

Tento dokument (EN 15777:2009) byl připraven technickou komisí CEN/TC 248 „Textilie a textilní výrobky“, jejíž sekretariát zajišťuje BSI.

Této evropské normě je nutno nejpozději do února 2010 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do února 2010.

Upozorňuje se na možnost, že některá ustanovení tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] neodpovídají za identifikaci některých nebo všech těchto patentových práv.

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska a Švýcarska.

Úvod

Tato evropská norma se týká metody pro zjišťování ftalátů v textilních výrobcích.

Ftaláty jsou běžně používány jako plastifikátory v polymerech. Obavy z toxických účinků vznikly v důsledku jejich potenciálního vlivu na narušení žláz s vnitřní sekrecí a některé z uváděných ftalátů působí toxicky na rozmnožování. Úroveň pozornosti v mediích zajistí, že jejich používání bude i nadále zdrojem obav u spotřebitelů.

Ftaláty jsou problémem pro výrobce textilií a maloobchodníky vzhledem k jejich používání ve vzorech, povrstvených textiliích, plastisolových potiscích, knoflících apod. Existují textilní výrobky, které musí vyhovovat Směrnici 2005/84/EC [1] a také článkům, které spadají mimo rozsah této legislativy, které by se mohly týkat Směrnice o obecné bezpečnosti výrobků (General Products Safety Directive) (2001/95/EC) [2].

UPOZORNĚNÍ Osoby používající tuto evropskou normu by měly být obeznámeny s běžnou laboratorní praxí. Tato evropská norma si nečiní nárok na pojmenování všech bezpečnostních problémů, pokud se vyskytnou, ve spojení s touto normou. Je

zodpovědností uživatele zavést bezpečnostní a zdravotní opatření a zajistit shodu s národními regulačními podmínkami.

Tato evropská norma vyžaduje používání materiálů a/nebo postupů, které mohou být zdraví nebezpečné, pokud nejsou respektovány příslušné bezpečnostní předpisy. To se týká pouze technické vhodnosti a nezbavuje uživatele respektování zákonných povinností, týkajících se zdraví a bezpečnosti v kterémkoli stádiu.

Působení ftalátů je sporné, protože vysoké dávky mnoha ftalátů vykazaly hormonální aktivitu při studiích hlodavců. Studie na hlodavcích, které se týkaly vysokých množství ftalátů, prokázaly poškození jater, ledvin, plic a poškození při vývoji varlat.

DŮLEŽITÉ Je naprosto nezbytné, aby zkoušky podle této evropské normy byly prováděny příslušně vyškoleným personálem.

1 Předmět normy

Tato norma určuje metodu zkoušení pro odběr reprezentativních vzorků, extrakci ftalátů z daného materiálu a stanovení ftalátů pomocí plynové chromatografie – hmotnostní spektrometrie.

Tato norma platí pro textilní výrobky, u kterých je možná přítomnost některých ftalátů.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.